

somhed paa de Besætninger, der egnede sig til Forplantning i videre Kredse. Men efterhaanden gik det op for de ledende Kræfter, at denne Bedømmelse paa Dyrskuerne var altfor ufuldstændig, dels fordi Tilfældigheder her kunde komme til at spille en stor Rolle, dels fordi man ikke havde Sikkerhed for, at de saa udstillede Dyr var et sandt Udtryk for det Standpunkt, den paagældende Besætning som Helhed indtog. Man flyttede derfor Bedømmelsen af Besætningernes Avlsværdi fra Dyrskuet til Hjemmet, hvor man havde hele Kvægholdet og ikke blot en Afdeling af samme for Nje. Bedømmelsen blev herved mere solid og Vejledningen mere fyldestgørende. Fyens Stifts patriotiske Selskab indledede allerede dette Arbejde i 1884 ved en Konkurrence mellem hele Kvæghold i Fyens Stift. Lignende Konkurrencer foranstaltede Selskabet i 1887, 91, 94 og 96. Maribo Amts økonomiske Selskab fulgte et tilsvarende Spor 1888, 94 og 98, og de samvirkende sjællandske Landbosforeninger indledede en Konkurrence mellem hele Kvæghold 1897. Bevægelser i tilsvarende Retning have fundet Sted i forskellige Egne af Sylland, ledede af de lokale Landbosforeninger i Aarhus-, Skanderborg- og Randers-Eggen fra 1887. Bedømmelsen af Besætningerne i Hjemmet foretoges af Udvalg nedfatte af de paagældende Landbosforeninger. Fra først af hvilede disses Støn dels paa det umiddelbare Indtryk af Besætningerne, dels paa Konkurrenternes egne Optegnelser om Ydelse og Fodring; men Forholdene udviklede sig efterhaanden saaledes, at der blev tildelt Udvalgene Assistentter, som fik den Opgave at rejse fra Sted til Sted for at gøre Optegnelser om Fodring, Ydelse, Opdrætningsmaade, Afstamning m. m., hvorved Grundlaget for Bedømmelsen blev mere ensartet og uomtvisteligt. Resultatet af disse Konkurrencer blev en Udpegning af de bedste Besætninger i paagældende Provinser og en Belysning af disses Avlsværdi, hvorved de almindelige Opdrætttere fik Vejledning om det Standpunkt, som de forskellige Besætninger indtog. Det næste Trin i Udviklingsrækken var, at de paa angivne Maade provinsvis udpegede fremragende Kvæghold indenfor samme Race (rødt dansk og lyst Maltebæg) underkastedes en indbyrdes Konkurrence, idet de alle bleve undersøgte og bedømte af det saakaldte Avlscenterudvalg, som kom til at bestaa af Formændene for de provincielle Konkurrencer og 2 af Landbrugsministeriet direkte valgte Mænd, og som havde den Opgave at klassificere Besætningerne uafhængigt af deres Beliggenhed saaledes, at de bedste fik Betegnelsen Avls-

centre, saafremt de i Henhold til deres ydre Former, Ydelse og nedarbejdede Avslæg maatte forventes at besidde en overlegen Evne til gennem Spredning af Avlsdyr at bibringe de almindelige Kvæghold de Egenskaber, som netop eftertrages, medens en Del af eller alle de øvrige tildeltes Opmuntringspræmie, hvis de vare paa gode Veje til at naa et lignende Standpunkt som Avlscentrene. Avlscenterprædikater blev forbundet med en stor aarlig Præmie, og det kunde kun bevares saalænge, som Besætningen virkelig fortjente provinsnavnet. Heri laa en Spore til yderligere Udvikling, idet Indehaverne af Avlscenterprædikaterne maatte anstrenge sig for at bevare saavel samme som Præmien, og andre Opdrætttere ansporedes til at naa et lignende Maal. Saalænge Konkurrencerne mellem hele Kvæghold endeligt afsluttedes provinsvis, afholdtes Udgifterne tilbids af de provincielle Landbosforeninger. Men da Konkurrencerne kom til at omfatte hele Racer, bleve Udgifterne afholdte af Staten, idet der ved Finansloven for 1898—99 blev givet 1ste Del af en 4-aarig Bevilling til denne og lignende Foranstaltningers Fremme.

At Konkurrencerne mellem hele Kvæghold baade i deres tidligere lokale og nu det hele Land omfattende Form, have gjort stor Nytte, er uden for al Tvivl. De have ikke alene hjulpet Landbruget til klar Erkendelse af Vejen til Forbedring af de almindelige Kvæghold, men de have ogsaa paa anden Maade forbedret Betingelserne for en hurtig Udvikling af Kvægaflen, dels herved, at Indehaverne af de fremragende Besætninger (Avlscentrene), hvorfra Spredningen af Avlsdyr finder Sted paa forskellige Maade, have faaet Midler i Hænde til at højne deres egne Besætningers Kvalitet, dels herved, at Betingelserne for Dannelsen af nye Avlscentre er bleven lettere.

Avlscenterbevillingen paa de senere Aars Finanslove har saaledes været meget betimelig, og det er naturligt, at Statens Støtte af Avlscenterbevægelsen nu finder sin Plads i Husdyrloven.

Naar man i nærværende Lovforslag har indskrænket Anvendelsen af Statsmidler til Afholdelsen af de med de provincielle Konkurrencer og med Avlscenterudvalgets Arbejder forbundne Udgifter, medens man ikke har anbefalet at bibeholde Pengepræmierne, er det, fordi man under Hensyn til det eksisterende store Begær efter gode Avlsdyr, hvilket fortrinnsvis vil søges tilfredsstillet fra de udpegede Avlscentre, har ment, at Indehaverne af disse herigennem vil kunne opnaa en saa stor pekuniær Fordel, at Anvendelsen af